

Martin Kellenberger / Spev sveta

Miesto konania: Oravská galéria, Dolný Kubín, Malá výstavná sieň Župného domu

Kurátor: PhDr. Ľubomír Podušel, CSc.

Vernisáž: 5.5. 2016 o 16.30 hod.

Termín výstavy: 5.5. – 26.6.2016

Martin Kellenberger (1957) rozvíja „ohmatávanie“ reality a fantázie vo svojich obrazoch, kresbách a grafických listoch s vášňou akú môže vyvolať iba poznanie, že svet bol, je a ostane plný záhad. Týka sa to aj obrazov, predstavených na umelcovej monografickej výstave s názvom Spev sveta, v Oravskej galérii v Dolnom Kubíne (2016). Prinášajú ozvenu mýtických príbehov, starovekých kultúr, zaniknutých civilizácií, mýtov a mytológií prestupujúcich z minulosti do súčasnosti. Prenikajúcich do nej a konfrontujúcich súčasnosť s minulosťou. Je to ako nevyčerpatelný, neutíchajúci „spev sveta“, ktorý Kellenbergera priťahuje v podobe spektra, repertoáru motívov, odkazujúcich akoby mimovoľne na poslanstvo Paula Kleea: „Abych se vyprostil ze svých trosek, musel jsem letět. A letěl jsem. V onom rozmetaném světě již přebývám pouze ve spomínkách, jak se tak člověku chvílemi vrací minulost. Proto tedy jsem „abstraktní“ se vzpomínkami.“ (P: Paul Klee: Čáry. Praha, Odeon 1990, s. 127).

Kellenbergerove obrazy (v podobe samostatnej kolekcie pozostávajúcej z cca 50 diel – akrylových malieb na plátne) vznikali v konkrétnom čase. Zároveň sú na ňom nezávislé. Dokumentujú prienik doterajšou umelcovou tvorbou. Vystupujú pred nami ako zjavenia, ktoré maliar prináša z Európy, Austrálie, Afriky a Ameriky, netajac sa tým, že čerpá poučenia zo zdrojov imaginácie, ktorá má v tejto krajine, na Slovensku hlboko zapustené korene. Isteže, aj v prípade Martina Kellenbergera možno hovoriť o vzoroch a príkladoch z dejín umenia, či už máme na mysli osobnosti svetového a nášho výtvarného umenia, alebo niektoré jeho tendencie. To však neznamená, že maľuje preto, aby sa jeho obrazy približovali tomu či onomu výtvarnému názoru, alebo názorom. Jednoducho, pohybuje sa svojimi obrazmi vo vlastnom priestore, v priestore, ktorý si vytvoril a obhájil sám. Predstavuje nám nový - vlastný svet, ktorý môže jestvovať v rozpore s našou skúsenosťou, zostáva však na pôde kontrolovanej ľudským rozumom. Napájaný zo spomienok, skúseností, vedomostí, ľudskej pamäte.

Martinovi Kellenbergerovi ide v tomto zmysle o obnovovanie slobody vnútorného sveta človeka. O odhodlanie prekročiť hranice zdanlivo nemenného bytia, s pokusom vykročiť do sveta fantázie, poetickej imaginácie, kde základom sa stáva kontemplácia. V jej rozpätí nejestvuje nič, čo by bolo obmedzované, vymedzované prijatými konvenciami, alebo všeobecne zaužívanými pravidlami vytvorených spoločenských normatívov. Skutočnosť, o ktorej sa dozvedáme z príbehov minulosti

a súčasnosti sa v jeho obrazoch mení na realitu poznaného. Tam niekde spočíva duša Kellenbergerových obrazov. Všetko, čo sa v nich odohráva je koncipované do farebných, tvarových konfigurácií, ktoré z nej vychádzajú a do skutočnosti sa vracajú. Deje sa tak výhradne v rovine maľby - osobitého výtvarného média. Martin Kellenberger prenáša svoje sny na plátno pomocou štetca a farieb. Pracuje s rýdzo maliarskymi prostriedkami, aj keď niekedy používa náročnejšie technické a technologické postupy. V tom možno vybadať originalitu jeho maliarskej tvorby, evokujúcej atmosféru akú môže vyvolať poézia básnikov.

Martin Kellenberger sa narodil 11.10. 1957 v Bratislave. Po absolvovaní gymnázia študoval v rokoch 1976 - 1980 na Katedre výtvarnej výchovy Pedagogickej fakulty Univerzity Komenského v Trnave / prof. Ľudovít Hološka, Alexander Vika /.V rokoch 1981 - 1992 pracoval ako výtvarný redaktor vo vydavateľstvách Tatran a Mladé Letá. Ilustroval desiatky kníh domácich a zahraničných autorov / Š. Žáry, J. Smrek, L. Ballek, Š. Moravčík, Ch. Dickens, I. S. Turgenev, G. Rodari, G. Carducci, R. Guillot /. Okrem toho vytvoril dva animované filmy pre deti v Slovenskej televízii. Usporiadal niekoľko samostatných výstav v Bratislave, Budapešti, Missouri, Modre, Praha a i. Venuje sa voľnej maľbe, kresbe, grafike a knižnej ilustrácii.

Pohybuje sa svojou tvorbou a svojimi obrazmi vo vlastnom priestore, ktorý si vytvoril a obhájil sám, a predstavuje nám nový svet, ktorý môže síce jestvovať v rozpore s našou skúsenosťou, zostáva však na pôde kontrolovanej ľudským rozumom. Jeho obrazy sú presiaknuté tajomným poetickým mikrokozmosom. Badať v nich vzdialený odkaz - ak by sme chceli byť presnejší vzhľadom na dejiny umenia - expresionizmu, gestickej maľby, ale tiež Novej figurácie a kaligrafickej abstrakcie. Rozhodujúcim však pre neho bol, je a ostáva princíp zvrchovanej individuality vlastnej výtvarnej reflexie skutočnosti, sveta, tvorby... Navštívil už niekoľko európskych krajín a absolvoval štipendijný pobyt v zámorí, v USA v štáte Missouri, kde mal tiež svoju samostatnú výstavu. Okrem toho ich usporiadal už niekoľko (Bratislava, Praha, Nitra). To všetko, robí z neho zaujímavého maliara rozprávača zážitkov, umelca s jasným pohľadom na skutočnosť, ktorú vníma takpovediac všetkými pórmí, s cieľom dopátrať sa príčiny nášho ľudského poslania tu na zemi, so všetkými excesmi ktoré nás spoluutvárajú, a ktorým sa akosi nedokážeme, alebo nevieme vyhnúť. Patrí k umelcom, ktorí sa nevzdali viery v to, že náš svet je skutočný len potiaľ, pokiaľ je a ostane skutočným ľudským svetom. Preto, všetko čo robí smeruje k nám, k človeku, jeho bytiu, bolo by preto naivné dúfať a navrávať si, že umelec - skutočný umelec si pred ním bude zatvárať oči. Jeho obrazy symbolicky pripomínajú, že sa jednoducho nemôžeme vyčleniť zo súkolia večnosti, a to čo vyjadrujú je v konečnom dôsledku odraz konkrétnych ľudských vlastností a vzťahov.

O tom je táto výstava jeho tvorby. Potvrďuje, že umelcove maliarske dielo sa rozvíja systematicky a prezrádza jeho súkromný rozhovor s farbami. Je iba na nás, či sa necháme unášať jeho vyznievaním, a pokúsime sa dopátrať pravdy o našom živote odhodlaní vstúpiť do neznáma – alebo nie. Teda preniknúť do sveta fantázie a snov, ktorý je až príliš príbuzný s realitou (aj keď sa to nezdá), s ktorou sme dennodenne konfrontovaní. Hoci sa tak deje len na malom kúsku maliarskeho plátna pokrytého farbami. Niekedy veselých, inokedy ťaživých, smutných či nostalgických, ale vždy pravých a nefalšovaných. A o to ide. V umení v prvom rade, kde stále platí ono Šaldovské , „...je lepšie byť poctivý sluha, než falošný kráľ.“

Lubomír Podušel